

»Tað var rein business, ið fekk okkum til Føroya«

- og ikki tað, at vit eru brøðratjóðir. Skulu vit samstarva í handilsvinnuni mugu allir partar fáa nakað burtúr, heldur stjórin hjá Eimskip í Føroyum, Jóhan Ólafsson

EIRIKUR LINDENSKOV

árið.

Havnin besta umskipingarhavn

Tað eru útvið seks ár síðani, at íslenska skipafelagið, Eimskip, lat upp skrivstovu í Føroyum. Fyrr í summar keypti felagið tvey nýggj, stór farmaskip, sum skulu styrkja flutningsleiðina, sum gongur úr Reykjavík, um Havnina til Hamburg.

Tað er fyrstu ferð í 25 ár, at Eimskip hevur bygt nýggj skip, heldur enn at keypa brúkt, sigur Jóhan Ólafsson, sum er stjóri á deildini hjá Eimskip í Føroyum. - Tað var gjørt, tí tað loysti seg betur fíggarliga.

Vikartindur, sum var á Havnini fyrri fyrstu ferð seinasta leygardag, kostaði 150 milliónir at byggja. Skipið er 132 metrar langt, lastar góðar 900 byggingindir og er 9.200 brt til stöddar.

Sum at keypa møblar

Skipið er bygt í Pollandi á skipasmiðjuni Szczecin, og tað varð handað eigarinum í júlímánaði. Byggingin var sera stutt, bert fyra mánaðir.

- At keypa skip á henda hátt er ikki óðrvisi enn at keypa møblar, sigur Jóhan Ólafsson. Tú fert bara inn og sigur, hvat tú vilt hava í skipið. Alt tiltalið er klárt frammanundan. Tú gerst sjálvur av, hvussu nógvar sellur tú vilt hava, hvussu nógvar krana, hvussu høg brúgvín skal vera, hvussu standardurin skal vera um borð, hvørja maskinu tú ynskir tær, og so verður skipið bygt eftir fyra mánaðum. Skipasmiðjan byggir eini 30 - 40 slík skip um

Hövuðsleiðin hjá Eimskip inn á meginlandið er úr Reykjavík, um Havnina til Hamburg. Havnin er vorðin ein týðandi tättur í kervinum hjá Eimskip.

- Í fjórðu vit at tosa um at betra farleiðina. Tað vísi seg, at Havnin er frægasta umskipingarplássið, um vit skulu flyta feskkan fisk av Eystur- og Norðurlandinum. Kostnaðarstøðið er avgjört kappingarført, og flutningsleiðin verður munandi stytta, sigur Jóhan Ólafsson.

- Skuldi onkur útflytari av Norðurlandinum flyta út feskkan fisk úr Íslandi, tók tað 13 samdøgur. T. v. s. at tað bar ikki tíl. Nú tekur tað bert trý samdøgur, tí fiskurin verður fyrst fluttur til Føroya, og her umskipaður um borð á størri skipini, sum fara niður á meginlandið. Tórshavn er sostatt ein týðandi liður í íslenska útflutningssambandinum.

Og tá vit tosa um hetta, nemur Jóhan Ólafsson við ein annan - kanska óroynda møguleika.

- Nú kundi kanska onkur í Føroyum keypt óviðgjörðan fisk úr Íslandi til viðari hagreiðing í Føroyum.

Hann hevur hoyrt um onkran, sum hevur kannað møguleikarnar og heldur sjálvur, at hetta sjálvandi væl hevði borið til.

Og sum eitt kuriosum: - Við at bota um sambandið til og úr Íslandi fáa Føroyar nógvið betri flutningssamband við umheimin...

Hjá Eimskip í Føroyum

starvast 16 - 20 fólk, og virkseimið er vaksandi. Tórshavnar Havn vinnur sjálvandi eisini fitt av peningi, men felagið er kappingarneyti hjá Skipafelagnum Føroyar. Men hevur felagið tikið av flutningspartinum hjá føroyska skipafelagnum?

- Vit hava ein rimuligan part av føroyska flutninginum, sigur Jóhan, ið ikki ynskir at siga meira um tað.

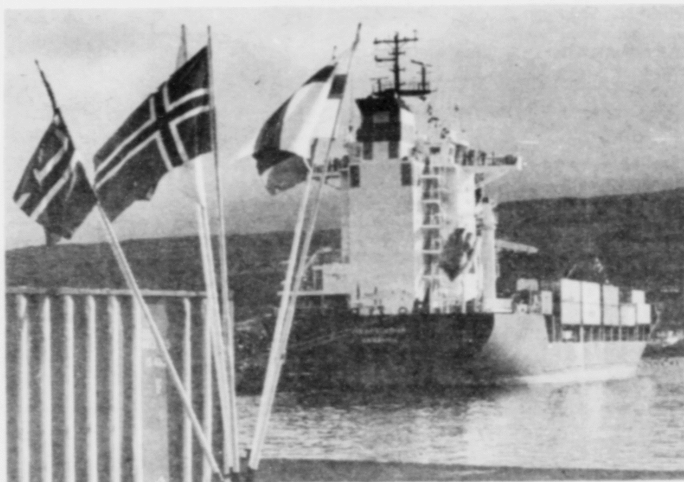
Noyddir at stabilisera í Norðurlantshavi

- Vit eru farnir undir hetta virkseimið, fyri at bota um okkara egnu flutningsleiðir. Vit hava gjørt okkum greitt, at skulu vit gera okkum galdandi á flutningsmarkaðinum næstu 20 árin, so mugu vit stabilisera okkum í øllum norðurlantshavi, bæði í Norðurnoreg, Kanada og í Føroyum. Øll hesi samfeløgini liva av fiskivinnu, og tí vilja vit gera okkum galdandi á markaðinum. Skalt tú vera við, mást tú útvikla teg allatíðina.

- Vit samstarva ikki við føroyingar, tí vit eru brøðratjóðir. - Okkara samstarv byggir bert á business, men er tað ein góð forretning, so fáa allir parta gagn av tí - annars nyttar samstarv einki, leggur Jóhan Ólafsson dent á.

Hann heldur, at tosið um útnordursamstarv sjálvandi er gott, men hann saknar tað handilsliga.

- Vit hava ikki so nógvið samstarv, hvat tí viðvikur, sigur hann, og nevnið okkurt: Atlantisflog og Íceland Air samstarva, Norðona siglir til fleiri norðurlond.

Okkurt annað er óivað eisini, men tann handilsligi parturin liggur ofta eftir. - Tað er har, vit eiga at útvikla okkum, vit mugu hava eitt fundament at byggja samstarvið á, og allir partar mugu fáa okkurt brutur úr tí.

Mugu siggja fram í tíðina

- Visiónin hjá Eimskip er at veita flutning og tænastu á hægsta støði í Útnorði, og tað er tað sum orsøkin til, at felagið vinnur sær fótastefni í øðrum londum. Annars megna vit ikki at gera okkum galdandi.

Jóhan Ólafsson hevur sínar hugsjónir um samstarv. - Vit hava ofta lyndi til at hugsa ov stutt, og bara siggja okkara egna. Vit eiga heldur at seta spurningin, hvussu verður um 10 ár ella um 20 ár? Skulu vit hava sama livifót tá, sum vit hava í dag? - Og vilja vit tað, so mugu vit finna fram til, hvussu vit best kunnu gera

tað - finna eitt grundarlag at byggja framtíðina á. - Vit eiga eisini at hugsa um, hvussu vit í smáa samfeløgum kunnu samstarva - tá hugsað verður um bankar, trygging, flutning o. s. fr. Kappingin harðnar, og skulu vit kappast við teir stóru, so má grundarlagið eisini verða í lagi.

- Kundin vil hava vørna biligari og tænastuna betri. Føroyingar fara ikki at keypa høsnaðarvørir fyri 100 krónur bara tí teir eru føroyskir, um teir kunnu fáa svenskar fyri 25 krónur...

Eimskip átti fyrsta Tjaldrið

Felagið Eimskip er eitt privat partafelag, sum 13.000 partaeigarar eiga. Eingin partaeigari er serliga stórur. Felagið er stovnað í 1914. Fyrsta skipið var Gullfoss, sum fór í sigling í 1915. Gullfoss var fyrsta Tjaldrið, sum Skipafelagið Føroyar átti. Hjá Eimskip starvast um 1.000 fólk. Fel-

Vikartindur á molanum í Havn seinasta leygardag.

Hann er nevndur eftir fjallinum millum Vík og Saksun. Mynd: Kalmar

agðið flutti í fjør 1,1 mió tons og umsetningurin var um 950 milliónir í okkara peningi. Felagið er væl fyri fíggarliga - eginpeningurin er 550 milliónir krónur í okkara peningi.

Jóhan Ólafsson trívist væl í Føroyum.

- Ja, alt ov væl, sigur mamma. Hon væntar ikki eg komi aftur til Íslands, sigur Jóhan brosandi. Hann hevur verið í Føroyum síðani mai 1991, men hevur stavast hjá felagnum síðani 1988. Men hann hevur eina heilt aðra bakgrund: Jóhan er útbúgvinn lögreglumaður og hevur starvast hjá lögregluni í Reykjavík í fyra ár.

- At starvast sum lögreglumaður gevur tær góða bakgrund, tú fært royndir, sum tú kanst brúka seinni í livinum, sigur Jóhan Ólafsson at enda.

Triggr Eimskipstjórnar. Á deildini í Føroyum, á uttanlandsdeildini, og í Týska felagnum. Mynd: Kalmar

Nógvið fólk varð komið saman til stórsigna hátíðarhaldið í pakkhusinum hjá Eimskip. Mynd: Kalmar